

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

72. Reyprechtvs in vere præsentis anni illicitè contrahit & emit à Rustico omne hordeum, quod per sequentem æstatem ipsi creuerit proximo autumno tradendum iuxta currens huius veris pretium, eitamsi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

certam amplecti; potest autem aliquis vel ob
solam Doctorum varietatem de valore Baptif-
mi maximè in digito, capillis, &c. haud im-
meritò formidare, vt rectè Lugo lo. cit.

Ad fundamentum Contrariae Sententiae distin-
guimus Maiorem: Nemo spiritualiter rena-
scitur, antequam nascatur naturaliter absolu-
tè & omnimodè negamus: sufficienter in or-
dine ad ablutionem, concedimus; in casu au-
tem nostro infans hocipsò, quod porrigat
manum, sufficienter naturaliter nascitur, vt
ablui possit. Ergo nihil obstat, quò minus spi-
ritualiter per Baptismum renascatur.

LXXII. *Reyprechtus cereuisiae coctor aduer-
zens hordeum in sequenti autumno presentis anni
maiori pretio vendendum, quàm in vere, emit vi-
gesimo die Februarij à rustico quodam omne hor-
deum, quod ipsi proximà estate crescet mense Au-
gusti tradendum eo pretio, quo illud in prædictò
mense Februarij vendebatur, nempe singulas sca-
phas quatuor florenis. Interea temporis pretium
hordei crevit, & in autumno vna scapha florenis
sex vendita est, quo tamen non obstante rusticus in
mense Augusti 50. scaphas attulit Reyprechtò, &
iuxta pacta nò plus pro singulis, quàm quatuor flo-
renos accepit. Queritur. Vtrum contractus iste
sit licitus, ita vt Reyprechtus pro defectu commu-
nis pretij hordei in Autumno nihil restituere co-
gatur?*

Videtur iustus & licitus esse absque vllò
onere

onere restitutionis. Tum quia vniuersim res tantum valet, quanti emi vendique potest, vt asserunt nonnulli Iuristæ, modò absit dolus & fraus, vt limitat Gerson de Contract. cum consentienti nulla fiat iniuria. Tum quia si esset illicitus, foret vsurarius. Atqui talis non est, vel quod non fuerit numerata pecunia, vel si etiam sit numerata, quod res post aliquot primùm menses tradenda minùs valeat, quàm si statim traderetur, vt docet Lessius de just. cap. 21. n. 61. Tum quia ita passim in Hispania venduntur lanæ, & tamen iste contractus tanquã legitimus à pluribus Theologis defenditur apud Cardin. de Lugo D. 26. de justit. n. 111. & Dedicastillo Tract. 9. de just. D. 2. n. 85.

Resp. Contractum istum (abstrahendo à lucro cessante, damno emergente, periculo &c.) esse illicitum, & Reyprechtum teneri defectum communis pretij pro singulis scaphis hordei tempore traditionis compensare. Ita Sa V. Venditio. n. 21. Toletus, Dedicastillo, & alij communiter. Ratio est. Tum quia pretium in contractu seruandum numerari debet iuxta tempus traditionis, vt communiter docent Theologi, idque ideò, quod res eatenus valeat aliquod pretium, quatenus voluntate ac beneficio venditoris vtilitatem affert emptori. Sed hanc vtilitatem primùm affert tempore traditionis. Ergo tunc iudicandum de valore: Tum quia vniuersim iustitia

sticia contractûs in emptione & venditione sumitur ex æqualitate inter contrahentes, quæ æqualitas ex oneribus mutuò impositis consideranda est: Cum ergo onus, quod sibi Reyprechtus imponit, dandi scil. postea tale pretium, tanti non æstimetur, quanti sit onus, quod sibi imponit rusticus, nempe dandi rem futuram, manifestè apparet iniustitia huius contractûs, & consequenter obligatio apud Reyprechtum restituendi defectum iusti pretij.

*Ad 1. in contrarium dicimus, effectum illud Iuristarum ab omnibus Theologis explodi tanquam iustitiæ contrarium, & Reipublicæ noxium: nec limitatio Gersonis iuuat, cum venditor non sit absolutè volens, sed solum citra leges iustitiæ. Ad 2. Contractum hunc esse illicitum ob rationes in respõso adductas: insuper vsurarium, si numerata statim fuerit pecunia, quia emens accepit postea sortem, & aliquid ultra hanc. Ad 3. Etiam illum contractum Hispanorum rejici à multis & grauibus Theologis; potest tamen ab iniustitia defendi, si vel maius pretium lanæ tempore traditionis ex tali anticipata emptione oriatur: vel minus tempore contractûs proueniat ex copia venditorum, & raritate emptorum, vt præter alios docet Card. de Lugo *Disp. cit.* qui inde *num. 16* notat, propositionem illam (quod scil. pretium rei iustum desumatur ex valore,*

valore, quem res habet, non tempore contractus, sed tempore traditionis) non esse universaliter veram, cum ob prædictas circumstantias res post aliquod primùm tempus tradenda iustè nunc minoris æstimetur; quantumvis aliàs sine interuentu talium circumstantiarum non sit absolutè admittendum, res post aliquot primùm menses tradendam minoris fieri, quàm quæ præsens traditur, ut voluit Lessius *loc. cit.* Vnde in nostro casu ob defectum similium circumstantiarum nulla est paritas.

LXXIII. *Ronsardus cum ante aliquot annos apud Nobilem quemdam Dominum pranderet, valde arrisit ipsi cochleare quoddam argenteum affabre factum, cuius cupidine victus sublegit illud, nec aliquando furti huius se accusauit. Nunc verò post accuratam conscientie discussionem illius memor restituere prædictum cochleare cupit vno saltem Philippeo æstimatum, sed nulla apparet occasio. Queritur. 1. Vtrum Ronsardus furando cochleare illud peccauerit mortaliter? 2. Vtrum id ipsum reseruare sibi possit, cum nec Domino nec heredibus huius restituere possit?*

Videtur Ronsardus non peccasse mortaliter. Ita Rodriguez *in summa* t. 5. c. 118. & plurimum opinione Sotus *de just. q. 3. art. 3. ad 3.* ad notabilem furti quantitatem duos aureos absolutè requirentes, quos saltem respectu opulentorum sequuntur Syluester, Angelus, Layman